

שאל

אביר ויריד

זמני השבת (ת"א):

כניסת השבת: 18:26

יציאת השבת: 19:23

כ"ז אלול תשע"ב

גיליון מס' 84

שאלות ותשובות על הפרשה

מאת ר' עזרא מרום

עונג שלבת

עצות לזכות ביום הדין

אוסף עצות מהרב יצחק פנגר לזכות
בדין בראש השנה

1. להיות איש שרבים צריכים לו – אם חס וחלילה נגזר על אדם לסבול או להינזק במהלך השנה, אם הוא אדם פרטי אזי העולם לא יחסר בהעדרו, כביכול, אך ככול שהאדם יותר מעורב בכלל, ככול שהוא תורם לכלל ובעיקר כמזכה הרבים, כך שרבים תלויים בו, אזי החשבון של אדם כזה אחר לגמרי, שכן אולי בזכותם של האנשים שתלויים בו יינצל.

2. רבי ישראל סלנטר זצ"ל גילה, שהעצה הבדוקה לזכייה בדין בראש השנה, היא פחד הדין. ומקור דבריו במה שאמרו, שתוקעים בשופר כפוף, על מנת להורות, שככול שיכפוף האדם את עצמו לפני הבורא יתברך בראש השנה, כך עדיף (ראה"ש כו:).

3. "כל המרחם על הבריות מרחמים עליו מן השמים" (שבת קנא:), במבט שאנו מסתכלים על זולתנו, באותו המבט יבחנו אותנו. אם נשתדל החל מהיום להבין את זולתנו, לסלוח לשגיאות חברינו, לדון אותם לכף זכות על מחדליהם, להתעלם מהחולשות

ולקבלן, מובטחים אנו שינהג כן הבורא עימנו. זה קשה, אבל הרי אנו מבקשים זאת מבוראנו.

4. "כל המעביר על מידותיו מעבירים לו על כל פשעיו" (ראה"ש יז). מידה כנגד מידה, אומר הבורא: אתם מוחלים, אתם סולחים ואינכם מקפידים, אף איתכם ינהגו כך: ימחלו, יסלחו ולא יקפידו.

5. לברך אחד את השני בראש השנה. בורא העולם מבטיח שהוא יברך את המברך: "אברכה מברכיך" - את מי שיברך אותך. כלום יש עסק משתלם יותר!?

1. "אתם ניצבים היום כולכם".
א. מתי אירע הדבר?
ב. לאיזה יום מרמז?
2. "מחוטב עציך עד שואב מימך".
על מי מסופר בתורה ש:
א. חטב עצים? ב. שאבו מים?
א. אברהם חטב עצים בעקידה.
ב. רבקה ובנות יתרו שאבו מים.
3. על מי מסופר בתנ"ך שהפכו לחוטבי עצים ושואבי מים?
הגבעונים.
4. מהם הכינויים לפסלים בפרשה?
גילולים ושקוצים.
5. באיזה פסוק נרמז אלול?
בפסוק: "ומל ה' אלוקיך את לבבך ואת לבב זרעך" ראשי תיבות אלול, מרמז על התשובה.
6. "העידותי בכם היום את השמים ואת הארץ". איזה נביא השתמש באותם עדים?
הנביא ישעיהו.
7. מדוע נבחרו השמים והארץ כעדים?
א. הם קיימים לעולם
ב. הם לא משתנים.
8. איזה אירוע מספר בראשית מוזכר בפרשתנו?
מהפיכת סדום ועמורה.
9. בפרשתנו נאמר: "מי יעלה לנו השמימה". א. מי רצו לעלות לשמים ולא הצליחו?
ב. מה רמז בפסוק?
א. אנשי דור הפלגה לפני המבול, בנו מגדל ורצו לעלות לשמים.
ב. מפסוק זה מתקבל בראשי תיבות = מילה. ללמדנו על מעלת ברית המילה.
10. באיזה פסוק יש 3 מילים רצופות שמשמעותם כעס?
"באף, בחימה ובקצף".
11. בפרשתנו נאמר: "כי תשוב אל ה' אלוקיך בכל לבבך ובכל נפשך". באיזה הקשר אחר נאמר הביטוי? בקריאת שמע: "ואהבת את ה' אלוקיך בכל לבבך ובכל נפשך".
12. א. על מי בתורה נאמר: "והנה ה' ניצב עליו"? ב. מה נלמד מכך?
א. יעקב בחלום הסולם.
ב. מראשי תיבות הפסוק (מהסוף להתחלה) מתקבל: עניו, רמז שה' משרה שכירתו על אדם עניו.
13. "פן יש בכם שורש פורה ולענה". מה זה לענה?
לענה = עשב מר (רש"י).

זאת אחת הסיבות, שכתוב בשולחן ערוך (או"ח סימן תקפב): "ונוהגים שכל אחד אומר לחברו לשנה טובה תכתב". כך כדאי לברך כמה שיותר יהודים בשנה טובה, ויתקיים בנו הבטחת הגמרא, שכל המברך את חברו מאריכים לו ימיו ושנותיו (ברכות נה), ואם בברכה תהיה כלולה גם תפילה על השני, יחול: "כל המתפלל על חברו והוא צריך לאותו דבר, נענה תחילה" (בבא קמא צב).

סיכום: כדאי מאד, הן בראש השנה עצמה והן בערב ראש השנה, להתקשר לחברים ולברך אותם בלב שלם בכתיבה וחימה טובה, ומזכה שיתקיים בנו הפסוק: "ואברכה מברכך".

שאלות ותשובות לראש השנה

1. עיין בגמרא ראש השנה דף י' ע"ב ומנה כמה אירועים שקרו בר"ה.
 - א. נפקדו שרה, רבקה וחנה.
 - ב. יצא יוסף מבית הסוהר.
 - ג. נפסק שעבוד אבותינו במצרים.
2. ציין 5 עניינים הקשורים לראש השנה שמספר כל אחד מהם הוא 3?
 - א. 3 סוגי תקיעות בשופר.
 - ב. 3 ספרים נפתחים לפני הקב"ה.
 - ג. 3 דברים שמעבירים את רוע הגזירה. ד. 3 שלבים בתשובה.
 - ה. 3 קטעים בתפילת המוסף.
3. כמה סוגי ראשי שנים ידועים לך?

מסכת ראש השנה משנה א': 4 ראשי שנים הם: א' ניסן - ראש השנה למלכים ולרגלים; א' אלול ר"ה למעשר בהמה; א' תשרי - ר"ה לשנים ולשמיטות; ט"ו בשבט - ר"ה לאילנות.
4. התקופה שבין ר"ה ליום כפור נקראת "בין כסה לעשור". הסבר מדוע.

כסה = יום שבו הירח מכוסה בתחילת החודש; עשור = היום העשירי בחודש שהוא יום הכיפורים.
5. בר"ה נוהגים לאכול ראש של דג ואומרים: "שנהיה לראש ולא לזנב" מה מקור ברכה זו בתורה? בפרשת כי תבוא: "שימך אלוקים לראש ולא לזנב".
6. כמה תקיעות תוקעים בראש השנה?

100 תקיעות.
7. "תשובה תפילה וצדקה מעבירין את רוע הגזירה"; ציין מהתנ"ך כמה גזירות רעות שבוטלו בעקבות תפילה.

תפילת משה בחטא העגל, תפילת מרדכי לבטול גזירות המן, תפילת

- אנשי נינווה בספר יונה.
8. צטט לפחות 3 פתגמים המבטאים את מעלתה של הצדקה.
 - א. צדקה תציל ממוות.
 - ב. אין ישראל נגאלים אלא בצדקה.
 - ג. ציון במשפט תפדה ושביה בצדקה.
9. מהם 3 שלבי התשובה?

חרטה על העבר, וידוי וקבלה לעתיד.
10. א. מה נוהגים לעשות בערב ר"ה? ב. מדוע נוהגים כך?
 - א. התרת נדרים ב. כדי להיכנס ליום הדין בלי עוון הפרת נדרים.
11. מה מזלו של חודש תשרי ומדוע נבחר סמל זה?

מזל חודש תשרי = מאזניים; כי שוקלים במאזניים זכויות כנגד עונות.
12. הסבר את הפתגם: "מתשרי עד תשרי חוץ מתשרי".

מזונותיו של אדם קצובים לו מתשרי עד תשרי חוץ מ- 4 דברים ראשי תיבות תשרי: תלמוד תורה, שבתות, ראשי חודשים, ימים טובים.
13. א. ציין 2 שמות נוספים לחודש תשרי. ב. מה משמעות המילה "תשרי"?
 - א. החודש השביעי, ירח האיתנים.
 - ב. תשרי = התרה ומחילה, כמדרש חז"ל "תשרי ותשובה כל חובותינו".
14. מדוע אין אומרים הלל בראש השנה?

בגלל יום הדין: "אפשר מלך יושב על כסא דין וישראל אומרים שירה"?
15. באילו חגים העולם נידון? (ר"ה) בפסח-על התבואה, בשבועות-על הפירות, בר"ה-כל העולם ובסוכות על המים.

הידעת?

ראש השנה

רבי מנחם מנדל מקוצק הזמין את רבי יחיאל מגוסטינין שישימש בעל תוקע בבית מדרשו בראש בשנה. כשהגיעה שעת התקיעה, לא הצליח הרב מגוסטינין להפיק ממנו קול והתקיעות עלו לו בקושי גדול. לאחר התפילה אמר לו הרבי מקוצק "ישר כוח! יפה מאוד תקעת." "הא כיצד? תמה קבי יחיאל, הרי התקשיתי להשמיע קול." השיב לו הרבי מקוצק: בתפילה אנו אומרים 'ובשופר גדול יתקע וקול דממה דקה ישמע ומלאכים יחפזון חיל ורעדה יאחזון, רוצה לומר: אם אדם גדול תוקע בשופר, כי אז גם 'קול דממה דקה ישמע ומלאכים יחפזון חיל ורעדה'

השלם את הפסוק

- אתם _____ היום בְּלִבְכֶם, לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם:
- כִּי _____, בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֵיךָ, לְשֹׁמֵר מִצְוֹתָיו וְזִקְנָתוֹ, הִכָּתְוָה בְּסֵפֶר הַתּוֹרָה הַזֶּה:
- רְאֵה _____ לִפְנֵיךָ הַיּוֹם, אֶת-הַזֵּוֹיִם וְאֶת-הַטּוֹב:
- לֹא בְשֵׂמִים, _____:
- הַגְדַּתִּי לְכֶם הַיּוֹם, כִּי אֶבֶד _____:
- וְשִׁבַּתְתָּ עַד-יְהוָה אֱלֹהֵיךָ, _____ בְּקוֹלִי:
- כִּי- _____ אֲלִיךָ הַדֶּבֶר, מְאֹד:
- כִּי אֶת-אֲשֶׁר יִשְׁנֶה _____, עִבְדוּ עִבְדֵי הַיּוֹם, לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵינוּ:

זכות הלימוד בעלון מוקדשת לנתנאל בן מיכל וחנה בת מלכה רחל ליום הולדתם. ולרפואתם המהירה והשלמה של חנה בת בתיה בדרה וליאב בן שגית

בינה לעתים

לוח הודעות ממוחשב עם מסך מתחלף

תצוגה אוטומטית שובת עין של כל המידע הדרוש לך בבית הכנסת:

זמני היום | זמני השבת | הוספות לתפילה | זמני תפילות | לימוד יומי | מסך הנצחה | מסך הודעות ועוד...

תוכנה קלה לתפעול | גודל לפי דרישה

להזמנות: 053-8234115

053-8234112

www.BinaLaitim.co.il

איזהו גבאי, המנציח בנבוד!

ועכשיו במחיר מיוחד לחגים